

NIE ŻYJE ADAM ZAGAJEWSKI

Utwory poety dostępne na Polona.pl

21 marca – w Światowym Dniu Poezji – zmarł Adam Zagajewski. Jeden z liderów literackiego pokolenia '68, wybitny poeta i eseista. Miał 75 lat.

Urodzony we Lwowie w 1945 roku poeta zadebiutował w 1967 roku na łamach „Życia Literackiego”. Publikował także w „Odrze” i „Twórczości”. W 1968 roku współtworzył krakowską grupę poetycką „Teraz”, postulującą powrót do klarowności języka poetyckiego. Młodzi poeci domagali się zakorzenienia języka w codzienności, wzmocnienia jego wpływu na rzeczywistość. Zagajewski wraz z Julianem Kornhauserem stworzyli program ideowo-artystyczny formacji poetyckiej Nowa Fala, którego autorzy apelowali o pokazanie w sztuce „świata nie przedstawionego”.

Pierwsze książki poetyckie Zagajewskiego – „Komunikat” (1972) i „Sklepy mięsne” (1975) – stanowiły właśnie realizację nowofalowego postulatu mówienia prawdy o otaczającej rzeczywistości i obnażania faszystowskiego oficjalnego języka.

Zagajewski, związany z opozycją demokratyczną, po proteście wobec projektowanych zmian w Konstytucji PRL został w 1975 roku objęty zakazem druku. W 1976 roku współtworzył i redagował niezależne pismo „Zapis”. W 1982 roku wyjechał do Paryża, gdzie współpracował z miesięcznikiem „Kultura” i „Zeszytami Literackimi”. Powrócił do Polski w 2002 roku i zamieszkał w Krakowie.

Jest autorem takich zbiorów wierszy jak m.in. „List. Oda do wielości” (1983), „Jechać do Lwowa” (1985) oraz „Płótno. Paryż” (1990), „Ziemia ognista” (1994), „Trzej aniołowie” (1997), „Pragnienie” (1999), „Asymetria” (2014), „Lotnisko w Amsterdamie” (2016), „Prawdziwe życie” (2019). Cenione były także jego tomy eseistyczne takie jak „Dwa miasta” (1991), „W cudzym pięknie” (1998), „Obrona żarliwości” (2002), „Poeta rozmawia z filozofem” (2007), „Substancja nieuporządkowana” (2019).

Wielokrotnie nagradzany za swoją twórczość w Polsce i za granicą (m.in. Międzynarodowa Nagroda Neustadt w dziedzinie literatury, Nagroda Księżnej Asturii czy Nagroda im. Kurta Tucholsky'ego szwedzkiego PEN Clubu). Został odznaczony Krzyżem Oficerskim i Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Brązowym Krzyżem Zasługi, Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” i francuskim Orderem Legii Honorowej.

Msza święta za Adama Zagajewskiego odbyła się 11 kwietnia. Na razie urna z prochami poety pozostaje złożona w krypcie krakowskiej bazyliki św. Floriana i pozostanie tam do czasu zorganizowania państwowych uroczystości pogrzebowych, gdy jego prochy spoczną w Panteonie Narodowym w Krakowie, czyli miejscu spoczynku najwybitniejszych twórców narodowej sztuki, kultury i nauki.

Adam Zagajewski kilka miesięcy przed śmiercią udzielił Bibliotece Narodowej licencji do całej swojej twórczości. Jego utwory znaleźć można w bibliotece cyfrowej Polona.pl. E-booki można bezpłatnie czytać online lub pobrać w formatach epub, mobi i pdf. (W)

